

జి.రామకృష్ణ

అపూర్వమైన సౌందర్యం తిలకించిన మానవుడు తన్మయుడు కాకుండా ఉండలేడు. సౌందర్యా రాధకులు అయినవారు మరీను. ఆ సౌందర్యం మనసును వశపరచుకొన్నప్పుడు అన్నిటా అదే ద్యోతకం అవుతుంది. సౌందర్యానికి ఉన్న శక్తి అంతటి మహత్తరమైనది. అదికూడా నేరమే అయితే జీవితం ఏమౌతుంది ?

రత్నాపురం ప్రభువు వెంకటాద్రివారికి ఆ యేడు క్రొత్త కోరిక ఒకటి కలిగింది. ఏలూ రత్నాపురంలో జరుగుతూ వస్తున్న దేవీ నవరాత్రి ఉత్సవాలను ఈసారి తమ ఆధ్వర్యం క్రిందనే జరిపించా లనుకున్నారు. ధనికులకు అటవెట్టు రత్నాపురం. కోటిళ్ళరు లను లెక్కపెట్టవలసినస్తే రెండు చేతులవ్రేళ్ళూ ముడతబడతాయి. పురజనులే బ్రహ్మాండంగా ఆ ఉత్సవాలను జరుపుకుంటారు. రాజావారు

వీలున్నప్పుడు రాణీనమేతంగా వచ్చి దేవీ దర్శనం చేసి, ఉత్సవాలు తిలకిస్తూంటారు. ప్రభువులవారు విలాస మందిరంలో ఉండగా వారికి ఉద్దేశ్యం కలిగింది. చెంతనున్న రాణీ వారిలో ఈ మాట ముచ్చటించారు. రాణీ సుభద్రాదేవి వారు సంతోషంతో తల ఊపారు. ప్రభువుల ఆలోచనకు వారిని అభినందించారు. వెంకటాద్రి ప్రభువు రనప్పదయులు. కళాభిమాని. సంగీత సారస్వత ప్రేయులు. కవిగా

పేరొందినవారందరూ ప్రభువుల ముప్పునలు పొంది, పాఠితోషికాలు అందుకుంటున్నారు. ఇక సంగీత విద్వాంసుల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. ప్రభువువారే చక్కగా పాడగలరు. సుభద్రాదేవి వారు వంచమ స్వవంతు పాడుతుంటే ప్రభువులు మంత్రముగ్ధులై పరవశం చెందుతారు. ఈ కళలన్నీ ఒక ఎత్తు; శిల్పకళ మరొక ఎత్తు ప్రభువు వారికి. సుందరమైన శిల్పం వారికంటికి కనుపిస్తే, వారు ఎంత అవసర కార్యం పై పోతున్నా, అగి రసాస్వాదనంచేసి గాని మరీ కదలరు.

మర్నాడు ఉదయమే దివాన్లీ రంగప్పను పిలి పించి తను కోరికను ఆయనకు వినిపించారు. 'అద్భుతంగా ఉంది ప్రభువుల ఆలోచన' అన్నారు దివాన్లీ.

'వెంటనే పురప్రముఖు లందరకూ ఈ

సంగతి తెలియజేయండి. యావన్నంది సహక రించాలని నచ్చచెప్పండి. మరొక సంగతి దివాన్లీ! ఈ విడు మేమే ఈ ఉత్సవాలు తలపెట్టడం కేవలం యాద్యవిక్రంగా జరిగింది. అవ్వడా ఎంచ వద్దని పురజనులకు చెప్పడం మరువకండి' అన్నారు ప్రభువు.

మళ్ళా వెంటనే అందుకుని 'కావలసిన ఏర్పా ట్లన్నీ వెంటనే జరిపించండి. ఏ లోటూ రాకూ డదు. ఉత్సవాలు మహా వైభవంగా జరగాలని రాజీవారు కోరుతున్నారు' అని చెప్పారు.

ఈ వార్త విన్న పురప్రజల ఆనందానికి మేర లేదు. దివ్య వైభవం చూడబోతున్నట్లు భావించి ఎదురుచూస్తున్నారూ ఉత్సవాలకోసం.

సన్నాహాలు త్వరత్వరగా జరుగుతున్నాయి. ఏ లోపం రాకుండా చేయాలని దివాన్లీ సర్క

విధాలా కృషి చేస్తున్నారు. ఎప్పటికప్పుడు ప్రభువులతో సంప్రదించి, వారి ఆదేశాలు తీసుకుంటున్నారు.

ఇక దేవీ విగ్రహం చేయించటం ఒకటి ముఖ్యమైన పని. చాలమంది కళాకారులను సంప్రదించగా అందరూ ఇందుకు తగినవాడు సూర్యవర్మని చెప్పారు.

వెంకటాద్రి ప్రభువులో ఈ సంగతి మనవి చేశారు దివాన్. 'చాల చక్కటి శిల్పిని ఎంచారు మీరు. ఇటీవల మనం సేకరించిన పుత్ర విద్యాన శిల్పం చెక్కింది ఈయనే. అతని శిల్పకళా కౌశల్యానికి మేము ఆశ్చర్యచకితులమయ్యాం. రాణీవారు కూడ ఆ శిల్పాన్ని ఎంతగానో మెచ్చుకున్నారు. మన ప్రాసాదంలో ఆ శిల్పం అమూల్యం లంకరణ. అది చూచినప్పటినుంచి ఆ శిల్పిని కలుసుకోవాలని అనుకుంటున్నాం. ఇది మంచి అవకాశం. ఏమంటారు దివాన్?' 'చాలా ఉత్సాహంగా ఉంది ప్రభువువారి

శిల్పి

యోచన. మన ఉత్సాహం కావలసిన దేవీ విగ్రహాన్ని ఏవిధంగా గండరించాలో ప్రభువులే స్వయంగా శిల్పికి వివరించవచ్చు—వినయంగా మనవి చేశారు దివాన్.

'శిల్పి అంటే ఏమని మీ ఉద్దేశ్యం దివాన్! అవర బ్రహ్మ. ప్రాణ ప్రతిష్ఠ తప్ప తక్కిన వన్నీ బ్రహ్మకన్న మిన్నగా కార్యగం ప్రతిభాకారి శిల్పి. అందులో సూర్యవర్మ వంటి అపూర్వ శిల్పికి మనం చెప్పడమా!'

ప్రభువు మనస్సు గ్రహించారు దివాన్. 'అయితే రేపు ఉదయం ప్రభువుల దర్శనం చేసుకునేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తాను.' 'మంచిది' అన్నారు ప్రభువు. దివాన్ సెలవు తీసుకుని వెళ్ళిపోయారు.

మర్నాడు రాజావారు శారదా మందిరంలో సుభద్రాదేవివారి గాన మాధుర్యాన్ని గ్రోలుతున్నారు. రాణి వీణ వాయిస్తూ, పాట పాడుతున్నారు. అది గంధర్వ గానం. గాన విర్ణయంలో తల మునుకలై ఉన్న ప్రభువు పరిచారిక రావడం గమనించలేదు. రహస్యం దాటే రాణి వారికి కూడా పరిచారిక కనుసీపలేదు.

కొంత తడవుకు ప్రభువు ఆమెను చూశారు. ప్రభువువారి విశ్రాంతి, గానమృత పానాన్ని భండారచించుకు భయపడి పరిచారిక, 'ప్రభూ! దివాన్ వస్తున్న సూర్యవర్మ అనే శిల్పి ప్రభువుల దర్శనార్థం వచ్చారు' అని విన్నవించింది.

రాణివారిని ఉద్దేశించి, 'దేవీ! ఈ శిల్పి ఎవరో కాదు. మన ప్రాసాదంలో కొత్తగా అలంకరించిన శిల్పం మలచిన మహా శిల్పి. దేవీ కూడ చూడ నమ్మతిస్తే శిల్పిని ఇక్కడకే రప్పిద్దాం' అన్నారు.

'అంటే మీ సాహసానికి సిద్ధపడమంటున్నారు ప్రభువులు. ఆ అపర బ్రహ్మను చూడటం అదృష్టంగా భావిస్తున్నాం' అని నమ్మతి తెల్పారు సుభద్రాదేవివారు.

'శిల్పిని లోనికి ప్రవేశపెట్టు' అని పరిచారికకు ఆన తిచ్చారు ప్రభువు.

గొప్ప వర్ణము; అందాన్ని, హృదయనాన్ని నింపుకున్న గుండ్రని ముఖం; వికారమైన పాల భాగం; అలౌకిక సౌందర్యాన్ని అన్వేషిస్తూ కలలు కంటున్నట్లుండే కళ్ళు— అవరమయ్యుడుగా కప్పించే సూర్యవర్మ నెమ్మదిగా ప్రవేశించి, వినయంగా వంగి నమస్కరించాడు.

రాణీవారు కూడ ప్రభువు వెంట ఉండడం గమనించి ఆశ్చర్యపడి ఆమెకూ నమస్కరించాడు.

రాణివారి అపూర్వ సౌందర్యాన్ని చూసి తన్నయిద్దాడేపోయాడు. జాబిలి జ్యోత్స్నలు విరజిమ్మి ఆమె ప్రసన్నమైన దృక్పథం ఆ కళాసాసకుడు వరవశం చెందాడు. విగ్రహచేతనుడై ఆమె అతిలోక రూపలావణ్యాన్ని పరిశీలిస్తూ ఉండిపోయాడు.

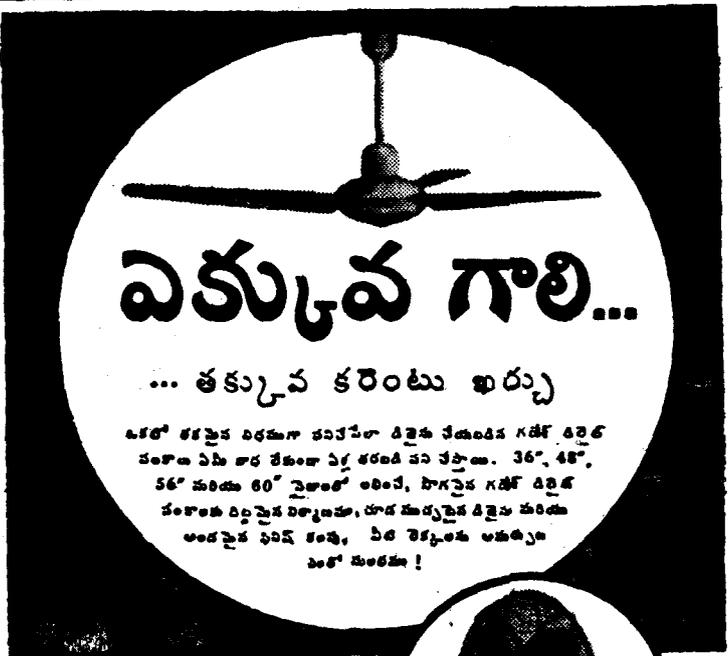
వెంటనే సంభాషించుకుని తత్పరపాటుతో రాణివారికి మరొకసారి వినయాంజలి పుటించాడు. ఇది గమనించిన రాణి వల్లనాధరంపై అస్వరేణి విరిసింది. ప్రభువుల మోములో చిరునవ్వు వెంకరించింది.

'ప్రభువులు దర్శనం ఇచ్చింది నన్ను కృతార్థుణ్ణి గావించారు' అన్నాడు వినయం ఉట్టిపడేటట్లు.

శిల్పి వినయ వచనాలకు ప్రభువులు ముగ్ధులయ్యారు.

'మాడు శిల్పి! నీవు కళామూర్తివి. అవరమయ్యుడవు. విన్ను చూడటం మాకు సంతోషం. అననం స్వీకరించు.'

'ధన్యజ్ఞే ప్రభూ!'
'శిల్పి! నీవు మలచిన శిల్పాన్ని రాణీవారు బాగా మెచ్చుకున్నారు. మాకు కూడ అది బాగా నచ్చింది.

గణేష్

దిలైట్ పంకాలు

గణేశ్ థోర్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్
64/65, కంకణ్ రోడ్, హై. పో. 16
ఆంధ్రకు ఏజెంట్లు
మధుర సాత్ ఇండియా కార్పొరేషన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.
విజయవాడ అండ్ సీకిందరాబాదు.
మద్రాసు సెల్ డిపో
నెం. 2, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1. (ఫోన్ నెం. 21680)

రాష్ట్ర మా ప్రాసాదంలో అలంకరించాం' అన్నారా రాజీవారి వంక చూసి.

శిల్ప కూడ తన దృష్టిని రాజీవారివైపు మరల్చాడు. ఆ వదన చంద్రం మరొకసారి దరహాన చంద్రికలు ప్రసరించేసింది. రాజీవారి అదర భావానికి కృతజ్ఞతా మామకంగా శిల్పి ఒకసారి నతమనస్తకుడయ్యాడు. ప్రభువువైపు తిరిగి ఆళ్ళె శిరం వంచాడు.

'మేము దేవీ నవరాత్రులు జరవదలచిన సంగతి నీకు తెలిసే ఉంటుంది. దేవీ విగ్రహాన్ని వినేతనే చేయించాలని మా వంకల్లం.'

'చిత్రం. ప్రభువువారి ఆదేశం ప్రకారమే నడుచుకుంటాను.'

'శిల్పి! నీవు శిల్పకళా సార్వభౌముడవు. అందు చేత ఈ విషయంలో మేము చెప్పగల దేముంటుంది?'

'ప్రభువుల శిల్పకళా విజ్ఞానం సామాన్యమైనదా! ప్రభువులు ఏ విధంగా చేయమంటే అలాగే చేస్తాను. ప్రభువులకు కావలసింది మృత్తికా శిల్పం గదా!'

'అవును. ఉత్సవ పూజకు మృత్తికా శిల్పమే తగినది. నీ కళా నైపుణి అంతా ప్రదర్శించి అత్యంత మనోహరంగా దేవీ విగ్రహం తయారు చేయాలని మా కోరిక.'

'చిత్రం.' ప్రభువు సేవకుని వీరిని 'శిల్పికి తగు పాఠ తోషికం ఇచ్చి సంవత్సరం దినాల్లో మా మాటగా చెప్పు' అని ఆజ్ఞాపించారు.

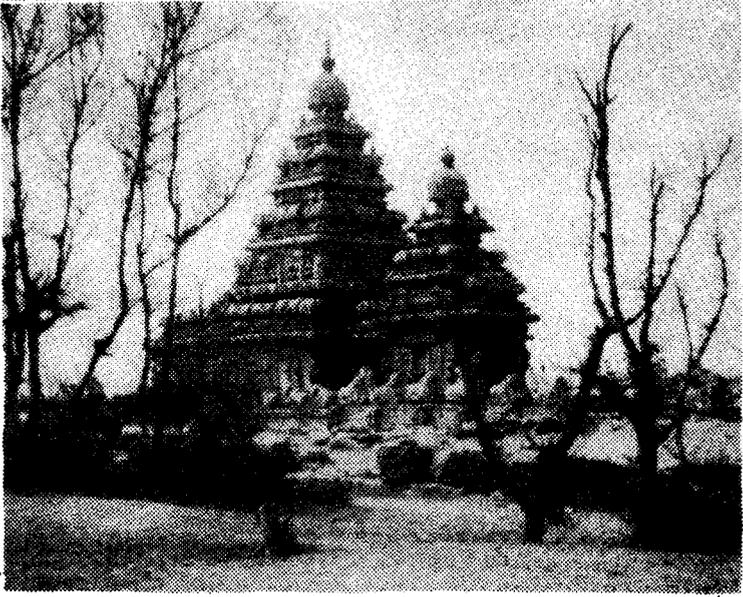
శిల్పి ప్రభువుకు, రాజీవారికి వందనంచేసి సెలవు తీసుకున్నాడు.

దివాన్ శిల్పన సన్నాహాలను పది కళ్యాణ తపస్సెట్టి జరిపిస్తున్నాడు.

మూర్త్యవర్మ తన శిల్ప మందిరంలో దేవీ విగ్రహ నిర్మాణంలో నిమగ్నుడయ్యాడు. వంప్ర దాయబద్ధంగా దేవీ విగ్రహాన్ని సర్వంగ సుందరంగా తీర్చి దిద్దుతున్నాడు.

అనాడు ప్రభు దర్శన సమయంలో చూచిన రాణి సుఖద్రాదేవి వారి అపూర్వ రూపలావణ్యం శిల్పి మనోహరం మీద స్థిరరూపం దాల్చింది. రాజీవారు దేవతామూర్తివలె ప్రసరించిన దరహాన రేఖను మరువలేకపోతున్నాడు. ఆమె ముఖ దింబమే అతని కనుదోయిలో ప్రతిబింబిస్తోంది, విగ్రహం చేస్తున్నప్పుడు.

తడక దీక్షతో విగ్రహం నిర్మిస్తున్నాడు శిల్పి. అతనికి తెలియకుండానే దేవీ విగ్రహంలో పూర్తిగా రాజీవారి రూపలావణ్యం ద్యోతకమవుతోంది. ముఖంలో అదే ప్రసన్నత, అదే అతిలోక సౌందర్యం, అధరంలో అనే దరహాన రేఖలు వెల్లివిరుస్తున్నాయి. నేత్రాలు తప్ప తక్కిన విగ్రహం అంతా పూర్తి అయింది. రాణి సుఖద్రాదేవికి, ఈ దేవీ విగ్రహానికి వ్యత్యాసంలేదు. అప్రయత్నంగా శిల్పి పాస్త్రాలు విగ్రహాన్ని ఆ విధంగా మలచినాయి.

సముద్ర తీరంలో ఆలయం (మహాబలిపురం)

హోటో—మోహన్ కేటకర్ (అనురాధా)

ఉత్సవాలు ప్రారంభమయ్యే దినం ఉదయమే దేవీ విగ్రహానికి కలువరేకువంటి నేత్రాలు అమర్చాడు. అవి కూడ రాజీవారి కండ్లను సోలినవే. శిల్పి దేవికి పూజచేసి, మోకరిల్లి కరుణించమని వేడుకున్నాడు.

బహుసుందరంగా అలంకరించిన రథం శిల్పి ధ్వజానికి వంపారు దినాల్లో. తాను మలచిన అపూర్వ కళాఖండం దేవీ విగ్రహాన్ని తన ఇంటి నుంచి తరలించలేకపోతున్నాడు మూర్త్యవర్మ. తన కళా సంపదను, తాను సర్వశక్తులూ దాదాపాసి సృష్టించిన మహానీయమూర్తిని వంప్ర దానికి మనసు రావడంలేదు. అతని కన్నులలో నీరు విండింది.

మంత్ర పఠనం జరుగుతూ ఉండగా దేవీ విగ్రహాన్ని తేరువైకి చేర్చారు. వాద్యమాలతో, మంత్ర పఠనాలతో, అనందోత్సాహాలతో విగ్రహాన్ని ఉత్సవమంటనం వద్దకు చేర్చి వీతంమీద ప్రతిష్ఠించారు.

వేలాదిగా ఉన్న ప్రజలు చేసే జయ జయ ధ్వనాలు మిమ్మముట్టాయి.

వెంకటాద్రి ప్రభువు స్వయంగా పూజ చేశారు. దేవికి నమస్కరించి, విగ్రహ సౌందర్యాన్ని పరీక్షగా చూశారు. అశ్రురసాయారు. కన్నులు నులుపుకుని మరొక్కసారి పరిశీలించారు. తమను తామే నమ్మలేకపోయారు. లోకమాత దేవీ విగ్రహంలో రాజీవారి పోలికలు ప్రస్ఫుటిస్తున్నాయి. ముఖ కవచింకలు పూర్తిగా రాజీవారివే. ఎంతగా తోచింది.

రాజీవారు కూడ దేవీ దర్శనం చేశారు. వారు సహితం దేవీ విగ్రహాన్ని చూసి చకటంయ్యారు.

ఆ మూర్తిలో తమ చాయలు విత్రితం కావడం వారికి అశ్రుర్యంగా తోచింది.

అర్యకులు, ప్రజలు కూడ విగ్రహాన్ని చూసి ఎంతగానో కొనియాడారు. అంత ప్రసన్నంగాను, అంత అందంగాను విగ్రహం ఎప్పుడూ తయారు కాలేదు. మూర్త్యవర్మ కళా ప్రతిభకు జోహారు లభించారు.

శిల్పి ఆ విగ్రహానికి జరిగే పూజాయలను చూసి తన్నయిడవుతూ ఉండేవాడు. ఆ విగ్రహంవైపు త్పస్త్రీతో చూస్తూ చాలాసేపు గడిపేవాడు. ఉపోవసాహాలో ఏవో దివ్యలోకాలలో సంచరించే వాడు.

ఉత్సవాలు అఖండ వైభవంతో జరుగుతున్నాయి. ప్రజలు అదాలగోపాలం వచ్చి వేడుకలను కన్నుల వండుపుగా తిలకిస్తున్నారు. మంటనం వద్ద జరిగే పారికథలు, పురాణ కాలక్షేపాలు, భజనలు, గాననధలు, నృత్య ప్రదర్శనలు మొదలైనవి అత్యంత రమణీయంగా సాగుతున్నాయి.

ఇవి అప్పీ సక్రమంగా ఉన్నా వెంకటాద్రి ప్రభువుల మనస్సు కలవరపడుతున్నది. కోరి కోరి శిల్పిని పురమాయించినందుకు ఇంతటి అపచారమా అనుకున్నారు. కాని వారు ఎవరితోనూ ఈ ప్రసక్తి లేలేదు. లోలోపలనే తర్జన భర్జనలు చేసుకుంటున్నారు. శిల్పి ఇలా చేయడానికి కారణమేమీ అని పరిపరి విధాల తర్కించుకుంటున్నారు. ఒక నిర్ణయానికి రాలేకపోతున్నారు ప్రభువులు.

ఉత్సవాలు సమాప్తం కావాలన్నకొద్దీ మూర్త్య

వర్కకు విచారం అధికమవుతున్నది. దినంలో చాలా గాం దేవి నమస్కారంనే గడుపుతున్నాడు. ఉత్సాహంతో అమ్మవారిని బృందావనీ వదిలో వదలి వేయడం రత్నాపురవాసుల సంప్రదాయం.

తాను సృష్టించిన ఈ దేవతామూర్తి ఇక

తరచుగా మూత్ర విసర్జన

చక్కెరతోగాని, చక్కెర లేకుండాగాని తరచుగా మూత్రం విసర్జించడం ప్రమాదకరమైన చిహ్నం. అది శరీర తత్వాన్ని ధ్వంసం చేయడమే కాకుండా, రోజు రోజుకు రోగిని మృత్యు నమిస్తానని తీసుకువస్తూంటుంది. ఆరంభంలో శారీరకంగా కానీ, మానసికంగాకానీ శ్రమవడదానికి అయిష్టత, వదుల నొప్పి, దృష్టి మాంద్యం, తోడలవద్ద తిమ్మిరి, సర్వ సాధారణంగా బలహీనత మొదలైన లక్షణాలు కనబడుతూవుంటుంది. ఈ లక్షణాలు గోచరించటం తోనే తగిన చికిత్స చేయకపోతే, పుత్రరోత్రా అమితదాహం, ఆకలి, వారు, గొంతు ఎండుక పోవుట, దురద, కాళ్లలో నొకటం, బరువు తగ్గటం, శరీరమంతా పొట్టు, కీళ్లవాతం, కళ్ల పీర, టి. బి, కురుపులు, రావపుండు, తదితర తీవ్రవ్యాధులకు గురికావాలని వస్తుంది. "పిన్ చారం" బిళ్లలు వాడి వేలాది మంది తమనంపొంది మృత్యువాతవడకుండా తప్పించుకున్నారు. "పిన్ చారం" బిళ్లలు ప్రాచీన యువాని వైద్యసిద్ధాంతం ప్రకారం కొన్నీయంగా అరుదైన మూలికలతోను, వనస్పతుల సారములతోను, స్వీడాచిక వైన క్షారములతోను తయారుచేయబడ్డవి. ఈ చికిత్సముదలుపెట్టిన రెండవ, లేదా మూడవ రోజుననే అమితదాహం మూత్రంలో చక్కెర తగ్గి, తరుచుగా మూత్రవిసర్జన చేయటం విరిచి పోతుంది. కొద్దిరోజులలోనే మిక్కిలి నగనికీ పైగా స్వస్థత చేకూరినట్లు నివించును. "పిన్ చారం" తర్రు తక్కువ, నిరసాయనమయినది. తీసుకోవడం సులభం. ప్రత్యేక కఠినపదార్థాలుకానీ, ఉపవాసాలు చేయవలసిన అవసరంకానీ వుండవు. రోగులు పుష్టికోసం అంద్రకమై న వివిధవదార్థములను భుజించవచ్చును. కొరినవారికి పూర్తి విసరాలకల సారస్వతం ఇంగ్లీషులో పంపబడును. 50 బిళ్లల తర్రు 6.75 వ.శై. మాత్రమే. పోస్టాజి నిమిత్తము రూ. 1-6. వ.శై. అదనము. (ఒకేసారి రెండు, అంతకు పైగా, సీసాలు తీసుకున్న పోస్టాజి వుచితం.) దొరకు చోటు :

(Selling Agents):
Barrys Commercial Corporation
(A.H.W.)
27/A Dhurumtollah Street,
Calcutta-13.

శిల్పి

కనువించకుండా బృందావనీ వాసానీ గర్భంలో రినం కాబోవడం తలచుకున్నప్పుడు సూర్యవర్మ బాధతో కుపిరిపోయాడు. ఆ మూర్తి పుత్రత పైన క్షణంనుంచి తాను పూర్తిగా మారి పోయాడు. ఆ శిల్పంలో తన కొక దివ్యమణింధం ఏర్పడింది. ఆ మూర్తి తన ఎదుట తలచితా మాయపైతే తన తీవ్రతలో పెద్ద లోటు కలుగుతుంది. తాను ఇంతకుపూర్వం ఎన్నో అద్భుత కళాఖండాలను సృష్టించాడు. కాని ఏదీ తనను ఇంతగా లోబరుచుకోలేదు. మనస్సును చిక్కబట్టుకోవడానికి యత్నిస్తున్నాడు.

భయపడుతున్న దినంకానే వచ్చింది. ప్రజలు తండ్రివ తండాలుగా నమానేశమయ్యారు. అతి కోలాహలంగా ఉంది.

సూర్యవర్మ పృథయం బాధ పరితపిస్తువు తున్నది.

వెంకటాద్రి ప్రభువులకు ఒక విధంగా పృథయ భారం తగ్గుతున్నది. దేవతా విగ్రహం వారికి కొంత మనాక్షేపం కలిగింది.

పెద్ద వీనుగువిదా అందమైన అంజారీ కట్టారు. అమ్మవారిని కొన్నోక్తంగా అందులో కూర్చోపెట్టారు. ప్రభువులు కూడ ఒక వేయి వేకారు సంప్రదాయానుసారం. ప్రజలు జయ ధ్యానాలు చేశారు.

పెద్ద ఊరేగింపు బృందావనీ వదిముఖంగా తరలింది. సూర్యవర్మ నేత్రానుంచి కప్పిడు నాలు వారింది.

మట్టం చేరగానే ప్రజలు గట్టు వెంబడి బారులు తీరి విలబడ్డారు. దేవీ విగ్రహాన్ని అతి కోలాహలంగా జలప్రవేశం గావించారు.

ఈ దృశ్యం చూస్తున్న సూర్యవర్మ గుండె చెరువయ్యేటట్లు విలపించాడు లోలోపల. అంతా అంధకారంగా తోచింది. మదిలో మాత్రం ఆ రూపం దివ్య జ్యోతిలా భాసిస్తున్నది.

శిల్పి తన ఇల్లు చేరుకున్నాడు విచారంతో. వెంకటాద్రి ప్రభువుల ఆధ్వర్యంలో జరిగిన దేవీ నవరాత్రి ఉత్సవాల మహా వైభవంగా ఉన్నాయని అందరూ పొగడారు.

ప్రభువు మనస్సు మాత్రం ఇంకా వికలంగానే ఉన్నది. దేవీ విగ్రహంలో రాజీవారి రూపురేఖలు చిత్రించడంలో శిల్పి మహాగతభావ మేమిటోవారికి అర్థం కాలేదు. అందుకే వారిని తెలియని బాధ వెన్నాడుతున్నది.

దివాన్లీని వీరిని తమ శారదా మందిరంలో అలంకరించే నిమిత్తం సూర్యవర్మచేత సాల రాతిలో సరస్వతి విగ్రహం ఒకటి చేయించవలసిందిగా చెప్పారు. ఈ విగ్రహంలో రాజీవారి పోలికలు రాకుండా ఉంటే వారి మనస్సు కొంత కుదులువడుతుంది.

దివాన్లీ శిల్పికి కలుగు వంటి రచ్చింది ప్రజల వారి అశ్చర్యతలకు కారు.

కార్యస్ముఖుడుగా తలచిపోతూ సూర్యవర్మ ఈ సమీ పూనుకోకే తప్పించి కాదు. ఆ దేవీ విగ్రహ రూపురేఖలీ, రాజీవారి ప్రఖ్యాతమణం లోని దివ్య లావణ్యమే తనకు గుర్తుకొస్తున్నాయి. ఏ అందవందాను, ఏ రూపరేఖ వై లక్షణాలను దేవీ విగ్రహంలో ప్రతిఫలించనేకాదో సరిగా వాటినే ఈ వదువుల తల్లిలో కూడా ప్రదర్శించాడు. విగ్రహం భువనమావాసంగా తయారయింది.

స్వయంగా విగ్రహం తీసుకువెళ్ళాడు ప్రభువు వద్దకు. నమస్కరించి, విగ్రహం ఒక నీతంమీక ఉంచాడు.

ప్రభువులు విగ్రహం చూశారు. చూసే చూడటంతోనే వారి ముఖం వివక్షమై పోయింది. నేత్రాలు ఎరువెక్కాయి. పెదవులు కంపించాయి. పృథయం కోపాగ్ని నీతమయింది.

'శిల్పి! చాలా అవధానం చేస్తున్నావు మాకు. ఈ విగ్రహం మాకు సమీకారు. తీసుకువెళ్ళు. అంతేకాదు. ఇక ఏమీ తప్పక విడదాకాలి. అంతే. ఇది మా అశ్చ. ఏమీ వెళ్ళవచ్చు.' ప్రభువులు గర్జించారు.

శిల్పి చకితుకతయ్యాడు. 'ఏదోషివి ప్రభూ! క్షమాపణ. తెలివీ ఏ తోవమూ చేయలేను' అన్నాడు ప్రార్థనాపూర్వకంగా.

'మా కన్ను చెప్పుకో నవసరంలేదు' అన్నారా ప్రభువులు తీవ్రంగా.

శిల్పి తిమ్మిడై తన విగ్రహాన్ని తీసుకుని మందిరం దాటి వచ్చేకాడు.

ఇల్లు చేరుకున్న శిల్పి తన శిల్పి మందిరంలో ఉన్న వివిధ శిల్పాలను ఒకటిటి తేలికగా చూశాడు. ప్రభువు వారి అశ్చ గుక్తుకు తాగా తోరుక విలపించాడు, ఆ శిల్పాల పృథమూలు క్రవించేటట్లు.

శిల్పి సృష్టి జరగడమే తన తీవ్రతమే తేలిక అకారణంగా ప్రభువులు తూర్పు ఇళ్ల కోడల అశ్చ విధింతులం ఎంబుకో శిల్పి తెలియలేదు. రోజుంతా రీతటి తెలుల అజరింబానా, అనుమానపు భాయలు వివేకము జన్మనట్లు.

శిల్పి తాను కడవీరిగా వెళ్ళిన శారదా విగ్రహాన్ని వెంట తీసుకుని బయలుదేరాడు. అతని పాదాలు బృందావనీ వదివైపు ఉరకలు తీస్తున్నాయి. అతని మనస్సు దేవి సీతలవై తగ్గిపై ఉంది. తాను ఏదోషిమని ఆ దేవీతో మొరపెట్టుకొని, తన ఏదోషిత్వాన్ని ఆ తల్లివేత తుజాల్ని చేయించాలనుకున్నాడు.

మట్టం చేరుకున్నాడు. దేవిని స్తుతించి వసు స్కరించాడు. తాను సృష్టించిన ఆ దేవతామూర్తి అంప్రవేశం చేసిన చోటనే మహా శిల్పి సూర్యవర్మ నీటిలో దిగాడు దేవి సాన్నిధ్యం చేసుకోవడానికి.

వరచళ్ళు తోక్కుతూ ప్రవహిస్తున్న బృందావనీ వదిమత్తల్లి అమర శిల్పి సూర్యవర్మకు తన ఒడిలో కాళ్ళత ప్లాపం ఇచ్చి అదరించింది. ★